

Lovforslag nr. L 298. Fremsat den 12. maj 1992 af kulturministeren (Grethe Rostbøll)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om voksenuddannelsesstøtte

(Uddannelse og jobrotation for privatansatte)

I lov nr. 336 af 24. maj 1989 om voksenuddannelsesstøtte foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Med henblik på at fremme uddannelse og jobrotation i den private sektor kan der endvidere ydes refusion til arbejdsgivere, der ansætter ledige dagpengemodtagere som afløserer for fastansatte på uddannelsesorlov.

2. Før § 2 indsættes:

»*Uddannelsesstøtte til voksne med kort uddannelse*«.

3. Efter § 4 indsættes:

»*Uddannelse og jobrotation for privat ansatte*.

§ 4a. Kulturministeren kan yde refusion til en privat arbejdsgiver, der træffer aftale med en medarbejder om orlov til uddannelse med løn.

§ 4b. Aftale om orlov træffes for en sammenhængende periode på mindst 4 og højst 36 uger.

Stk. 2. Aftalen skal indeholde nærmere vilkår for tilbagevenden til arbejdspladsen efter orloven.

§ 4c. Det er en betingelse for refusion, at medarbejderen har været beskæftiget på virksomheden i mindst 6 måneder, og at arbejdsgiveren ansætter en dagpengeberettiget ledig i orlovsperioden med mindst 30 timers ugentlig beskæftigelse.

Stk. 2. Løn- og arbejdsvilkår for afløseren skal svare til, hvad der efter overenskomst mel-

lem arbejdsgivere og lønmodtagere gælder for dette eller tilsvarende arbejde.

Stk. 3. Refusionen svarer til højeste sats for arbejdsløshedsdagpenge. For deltidsansatte nedsættes refusionen forholdsmæssigt.

Stk. 4. Såfremt afløserens ansættelsesforhold ophører inden orlovsperiodens udløb, skal stillingen genbesættes med en anden dagpengeberettiget ledig. Sker dette ikke, ophører refusionen.

Stk. 5. Medarbejderens deltagelse i uddannelse skal dokumenteres.

§ 4d. Arbejdsformidlingen bistår med formidling af arbejdskraft til ledige orlovsstillinger. Arbejdsformidlingen påser, at arbejdsgiveren ansætter den arbejdskraft, der er en betingelse for refusionens udbetaling, samt at medarbejderens deltagelse i uddannelse dokumenteres, jf. lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., § 20 b.«

4. Før § 5 indsættes:

»*Særlige aftaler*«.

5. I § 6 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Kulturministeren kan fastsætte regler om ansøgning og udbetaling af refusion til private arbejdsgivere, herunder om de oplysninger, der skal meddeles Kulturministeriet.«

6. § 7 ophæves.

7. § 9, *stk. 2*, ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1992.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Almindelige bemærkninger

Som led i aftalen om aktivering, indgået den 8. maj 1992 mellem regeringen, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti, er der opnået enighed om permanentgørelse af voksenuddannelsesstøtteordningen (VUS) efter de hidtil gældende regler. Endvidere er der opnået enighed om i tilknytning hertil at etablere en refusionsordning for arbejdsgivere i den private sektor, der ansætter ledige dagpengemodtagere som afløser for fastansatte på uddannelsesorlov.

Refusionsordningen har til formål at højne arbejdsstyrkens generelle uddannelsesniveau og fremme jobrotation i den private sektor.

I forhold til den hidtidige VUS-ordning retter den foreslåede refusionsordning sig mod en bredere målgruppe af privatansatte lønmodtagere, og giver samtidig adgang til en udvidet orlovsperiode.

Refusionsordningen viderefører de gældende regler for voksenuddannelsesstøtte, hvorefter deltagelse i ordningen er frivillig for såvel lønmodtageren som arbejdsgiveren.

Refusionsordningen omfatter alle beskæftigede lønmodtagere i den private sektor med fast tilknytning til arbejdsmarkedet, dvs. at den pågældende skal have været beskæftiget på virksomheden i mindst 6 måneder.

Det er en betingelse for refusion, at der ansættes en dagpengeberettiget ledig i den ledigblevne stilling.

Der er ikke mulighed for at ansætte ledige med yderligere støtte, f.eks. med genoptræningsydelse efter lov om arbejdstilbud til ledige eller med andre tilskud fra det offentlige.

Uddannelsesvalget er frit. De uddannelsessøgende kan deltage i almen og erhvervsrettet undervisning i arbejdstiden.

De vigtigste punkter i den foreslåede ordning er følgende:

- Ordningen vedrører alene den private sektor.
- Ordningen er frivillig for både lønmodtageren og arbejdsgiveren.

- Lønmodtageren skal have haft ansættelse på virksomheden i mindst 6 måneder.
- Den ledigblevne stilling skal genbesættes med en dagpengeberettiget ledig, der ansættes på overenskomstmæssige vilkår.
- Den ledige skal beskæftiges i mindst 30 timer om ugen.
- Orlovsperioden skal være af mindst 4 og højst 36 ugers varighed.
- Refusionen til arbejdsgiveren svarer til dagpenge maksimum.

Refusionsordningen administreres som VUS-ordningen af Kulturministeriet.

Arbejdsformidlingskontorerne bistår med formidling af arbejdskraft til de ledige orlovsstillinger, men arbejdsgiveren afgør selv, hvem der må anses for kvalificeret. Arbejdsformidlingen påser, at arbejdsgiveren ansætter den arbejdskraft, der er en betingelse for refusionens udbetaling, samt at den ansattes deltagelse i uddannelse dokumenteres.

Kulturministeriet udbetaler refusionen til arbejdsgiveren på baggrund af en refusionsbegæring, der er attesteret af Arbejdsformidlingen.

Administrative og økonomiske konsekvenser

På baggrund af de hidtidige erfaringer med anvendelsen af VUS som led i uddannelse og jobrotation, samt udvidelsen af målgruppen for ordningen, forventes det skønsmæssigt, at 10.000-15.000 privatansatte lønmodtagere årligt ønsker at benytte sig af uddannelsesmuligheden, ligesom et tilsvarende antal ledige vil blive beskæftigede i orlovsperioden.

Refusionsordningen vil, bortset fra administrationsudgifter, være udgiftsneutral, idet udgifterne til refusionen til arbejdsgiverne vil svare til de dagpengeomæssige besparelser.

2. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Som en midlertidig ordning har det i perioden 1. juli 1991 - 1. juli 1992 været muligt at kombinere

VUS- og ATB-ordningerne med fravigelse af ATB-ordningens merbeskæftigelseskrav.

På baggrund af de positive erfaringer med kombinationen af uddannelsesorlov og jobrotation etableres en permanent ordning for privatansatte lønmodtagere.

Den nye ordning har bl.a. til formål at øge efteruddannelsesindsatsen i private virksomheder og fremme disse virksomheders deltagelse i beskæftigelsesindsatsen således, at der ydes refusion til de arbejdsgivere, der ansætter ledige i de fastansattes orlovsperiode.

Til nr. 3

ad § 4 a

Ordningen beror på en frivillig orlovsaftale, der indgås mellem arbejdsgiveren og den ansatte.

Det forudsættes, at lønmodtageren på uddannelsesorlov får fuld lønkompensation, med mindre andet aftales mellem den ansatte og arbejdsgiveren.

Arbejdsgiveren får refusion svarende til højeste sats for arbejdsløshedsdagpenge.

ad § 4 b

Primært af hensyn til aktiveringsindsatsen skal uddannelsesorlov være en sammenhængende periode på mindst 4 og højst 36 uger.

Af hensyn til den fastansatte medarbejder skal uddannelsesaftalen indeholde nærmere vilkår for tilbagevenden til arbejdspladsen.

ad § 4 c

Det er en forudsætning for refusionens udbetaling, at arbejdsgiveren ansætter en dagpengeberettiget ledig i orlovsperioden.

Arbejdsformidlingen kontrollerer, at betingelserne for refusionens udbetaling er til stede.

For at sikre rimelige vilkår, skal den ledige beskæftiges i mindst 30 timer om ugen.

Der er intet til hinder for, at f.eks. 2 halvtidsansatte erstattes af en ledig, der ansættes på fuld tid.

ad § 4 d

Det er vigtigt, at det er arbejdsgiveren selv, der afgør, om en ledig er kvalificeret til ansættelse i den pågældende stilling.

Arbejdsformidlingen kontrollerer, at betingelserne for refusion er opfyldt, og attesterer den refusionsbegæring, der indsendes til Kulturministeriet.

Henvisningen til § 20 b i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring er henvisning til det senest fremsatte ændringsforslag til loven, som i øvrigt er ændret ved lov nr. 164 af 13. marts 1992.

Til nr. 5

Der tænkes bl.a. på dokumentation for medarbejderens deltagelse i uddannelse og afløserens ansættelse.

Oplysningsforpligtelsen over for Arbejdsformidlingen er fastsat i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

Til nr. 6

Ændringen er en følge af omstruktureringen af Kulturministeriets departement og Direktoratet for Folkeoplysning, der fra den 1. juli 1992 etableres som en enhedsorganisation.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 1 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Med henblik på at fremme uddannelse og jobrotation i den private sektor kan der endvidere ydes refusion til arbejdsgivere, der ansætter ledige dagpengemodtagere som afløserer for fastansatte på uddannelsesorlov.

§ 1. Loven har til formål gennem tildeling af støtte til voksenuddannelse at skabe økonomiske grundlag for, at voksne med kortvarig uddannelse får mulighed for at deltage i undervisning i arbejdstiden.

2. Før § 2 indsættes:

»*Uddannelsesstøtte til voksne med kort uddannelse*«.

§ 2. Kulturministeren kan yde støtte til deltagelse i almindennende eller erhvervsrettet voksenundervisning i arbejdstiden til personer, der

- 1) er lønmodtagere eller har anden erhvervsindtægt end lønindtægt,
- 2) har haft mindst ½ års beskæftigelse på fuld tid eller dertil svarende deltid hos nuværende arbejdsgiver,
- 3) er i alderen 25-60 år,
- 4) har en kortvarig skoleuddannelse og
- 5) har en kortvarig eller ingen erhvervsuddannelse.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte regler om prioritering af ansøgerne.

Stk. 3. Kulturministeren fastsætter regler for opgørelsen af beskæftigelsestiden for personer med anden erhvervsindtægt end lønindtægt.

Stk. 4. Kulturministeren fastsætter efter forhandling med arbejdsministeren og undervisnings- og forskningsministeren regler om,

hvilke undervisnings- og uddannelses tilbud der er omfattet af støtteordningen.

3. Efter § 4 indsættes:

»*Uddannelse og jobrotation for privat ansatte.*

§ 4a. Kulturministeren kan yde refusion til en privat arbejdsgiver, der træffer aftale med en medarbejder om orlov til uddannelse med løn.

§ 4b. Aftale om orlov træffes for en sammenhængende periode på mindst 4 og højst 36 uger.

Stk. 2. Aftalen skal indeholde nærmere vilkår for tilbagevenden til arbejdspladsen efter orloven.

§ 4c. Det er en betingelse for refusion, at medarbejderen har været beskæftiget på virksomheden i mindst 6 måneder, og at arbejdsgiveren ansætter en dagpengeberettiget ledig i orlovsperioden med mindst 30 timers ugentlig beskæftigelse.

Stk. 2. Løn- og arbejdsvilkår for afløseren skal svare til, hvad der efter overenskomst mellem arbejdsgivere og lønmodtagere gælder for dette eller tilsvarende arbejde.

Stk. 3. Refusionen svarer til højeste sats for arbejdsløshedsdagpenge. For deltidsansatte nedsættes refusionen forholdsmæssigt.

Stk. 4. Såfremt afløserens ansættelsesforhold ophører inden orlovsperiodens udløb, skal stillingen genbesættes med en anden dagpengeberettiget ledig. Sker dette ikke, ophører refusionen.

Stk. 5. Medarbejderens deltagelse i uddannelse skal dokumenteres.

§ 4d. Arbejdsformidlingen bistår med formidling af arbejdskraft til ledige orlovsstillinger. Arbejdsformidlingen påser, at arbejdsgiveren ansætter den arbejdskraft, der er en betingelse for refusionens udbetaling, samt at medarbejderens deltagelse i uddannelse dokumenteres, jf. lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., § 20 b.«

4. Før § 5 indsættes:

»Særlige aftaler«.

§ 5. Lovens bestemmelser kan ikke fraviges ved aftale til skade for den uddannelsessøgende.

5. I § 6 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Kulturministeren kan fastsætte regler om ansøgning og udbetaling af refusion til private arbejdsgivere, herunder om de oplysninger, der skal meddeles Kulturministeriet.«

Administration

§ 6. Kulturministeren kan fastsætte regler om lovens administration, herunder om ansøgning, tildeling og udbetaling af uddannelsesstøtten. Ministeren kan som led heri fastsætte regler om, at arbejdsgiveren skal foreta-

ge udbetaling af uddannelsesstøtte til lønmodtagere.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte regler om, at ansøgere, arbejdsgivere eller offentlige myndigheder skal afgive oplysninger, der er nødvendige for tildeling af uddannelsesstøtte.

6. § 7 ophæves.

§ 7. Kulturministeren kan bemyndige Direktoratet for Folkeoplysning, Frie Grundskoler m.v. til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Kulturministeren kan fastsætte bestemmelser om adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter *stk. 1*, herunder om at afgørelser ikke skal kunne indbringes for ministeren.

7. § 9, *stk. 2*, ophæves.

Ikrafttræden

§ 9. Loven træder i kraft den 1. oktober 1989.

Stk. 2. Kulturministeren fremsætter forslag for Folketinget om revision af loven senest i Folketingsåret 1991-92.